

kých a převodních poplatků, pak pojištěná suma do jeho pozůstalosti nepatří a poplatkům dědickým nepodléhá. Jsou-li vyměřené poplatky vyšší, než-li pojištěný kapitál, může schodek žádati finanční úřad z pozůstalosti pojištěncovy. Jsou-li však nižší, pak přebytek se do pozůstalosti pojištěncovy zařadí a podléhá vyměření dědického poplatku.

Výročí narozenin presidenta republiky.

Na naší blahopřejnou adresu, podanou notářskou komorou pražskou jménem všech českých komor a naším Spolkem, došly komoru pražskou a spolek náš následující příписы kanceláře presidenta republiky:

1. Předsednictvu notářské komory v Praze.

Předsednictvo vážené komory odevzdalo spolu se zástupci spolku notářů československých krásnou adresu blahopřejnou k 75. výročí narozenin panu presidentu republiky.

Podepsaná kancelář klade si za čest sdělit, že adresu předložila panu presidentovi.

Pan prezident děkuje Vám srdečně za Vaš projev a prosí Vás, abyste jeho dík tlumočili též ostatním českým komorám notářským, jichž jménem jste přání podali.

Adresa zůstane uložena mezi ostatními čestnými dary, jichž se panu presidentovi dostalo.

2. P. T. předsednictví Spolku notářů československých v Praze.

Zvláštní deputace složená z předsednictva váženého spolku a pražské notářské komory odevzdala panu kancléři krásnou blahopřejnou adresu k 75. výročí narozenin pana presidenta republiky.

Adresa byla předložena panu presidentovi. Pan president děkuje srdečně za Vaši vzpomínku a projev, jímž vyřkujete uznání a radost, že zákon a spravedlnost staly se vedoucími motivy ve státě. Vděčně tu nutno uznati, že nemalou měrou přispěl tu svou činností stav notářský, který při svém živém styku se stranami vštěpoval úctu k zákonům a právním řádům vůbec.

Rozhodnutí nejvyššího soudu.

I při zápisu **předmětu podniku** kupce jednotlivce do obchodního rejstříku vyžaduje toho zá-sada pravdivosti, aby zápis odpovídal úplně pravdě. Není-li tomu tak, může rejstříkový soud zápis odepřít.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 18. března 1925 R I 204/25. Obchodní soud v Praze Firm 15170/24.)

Rejstříkový soud odepřel zápis změny dosavadního označení podniku prot. firmy X na »bankovní závod« proto, poně-vadž dle dobrozdání obchodní a živnostenské komory v Praze podnik jednak neprovozuje všechny obchody spadající pod označení »bankovní závod«, jednak výdělková daň vyměřená z něho částkou asi 5000 Kč z daleka nedosahuje daňové meze bankovních závodů, takže by nové označení podniku nebylo pravdivým.

Rekursní soud stížností nevyhověl.

Dovolací rekurs zůstal rovněž bez úspěchu. Důvody: Již dle obecné mluvy poukazuje označení »bankovní závod« k podniku velkého rozsahu a bylo by klamáním obecnstva, kdyby se tohoto názvu mělo dostati vyznačeným v obchodním rej-

stříku podnikům, které nejsou s to splniti všechny příkazy, jichž provedením se bankovní závod zpravidla pověřuje, imenovitě podnikům, na jichž omezený rozsah provozu možno usouditi již z poměrně nízké výdělkové daně jim vyměřené.

Dobrozdání obchodní a živnostenské komory padá tím více na váhu, že přes opětne šetření i po stížností stěžovatelově (rozkladu) ničeho na něm nemohla změnit.

Okolnost, že povolení ministerstva financí k provozování obchodu devisami a valutami jest vázáno na zápis podniku do obchodního rejstříku jako »bankovní závod«, není sama sebou rozhodnou, když celkový provoz toho času označení toto neopodstatňuje.

Ostatně bylo by věci rekurentovou, aby své tvrzení náležitě doložil. Kdyby i bylo správným, že rozsah podniku jest nyní větší než pouhé komisionářství, není tím ještě odůvodněno označení jeho za bankovní závod.

Jest sice pravda, že není předpisů donucujících kupce jednotlivce, aby opověděl k zápisu do obchodního rejstříku také předmět podniku, že to zejména nenařizuje zákon obchodní (čl. 12 obch. z.). Než zkušenost ukázala, že jest vyznačení předmětu podniku v obchodním rejstříku nejen v zájmu toho, jehož firma má býti protokolována, ale i celé veřejnosti, imenovitě že se tím přispěje k bezpečné identifikaci zapsané firmy. Proto doporučuje nařízení min. spravedlnosti v souhlase s min. obchodu ze dne 10. prosince 1901 č. 40 věst. min. sprav. soudům, aby přijímaly a v obchodním rejstříku provedly také zápisy opovědi předmětu podniku a zavádí nařízení min. spravedlnosti v souhlase s min. obchodu ze dne 26. dubna 1906 č. 89 ř. z. za tím účelem v obchodním rejstříku odd. A. zvláštní rubriku.

Dožaduje-li se tedy strana sama zápisu předmětu podniku, musí i tato opověď býti pravdivou a nevyhovovalo by ani všeobecnému účelu obchodního rejstříku ani intenci citovaného nařízení, kdyby směl býti vykonán zápis předmětu prostě dle udání žadatelova bez ohledu na to, je-li pravdivým čili nic. Musí proto býti zůstaveno, aby i v tomto směru konaly potřebná šetření a dle jich výsledku po případě zápis odepřely. Není tu tedy podmínek § 16 nesp. pat. —er.

Za vystouplého člena nově zvolený člensprávní rady akc. společnosti musí **ihned** zapsán býti do obchodního rejstříku i **pobočního závodu**, třeba podle stanov nebyl oprávněn znamenati firmu pobočního závodu.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 21. ledna 1925 R I 4/25. Krajský soud v Táboře Firm 2564/24.)

Rejstříkový soud odštěpného závodu akciové společnosti vyzval toho, aby v určené jí lhůtě dala zapsati do rejstříku nově zvoleného člena správní rady nastoupivšího na místě člena resignovavšího a vymazaného.

Akciová společnost prohlásila, že zápis požadovaný není potřebí, poně-vadž nově zvolený člen správní rady není oprávněn za filiálku podpisovati a pak vzhledem k čl. 212 obch. z., dle něhož k zápisu filiálek je potřebí ohlašovati toliko okolnosti uvedené sub 2. a 3. čl. 210 obch. z.

Rejstříkový soud filiálky trval však na své výzvě, již opakoval a odůvodnil tím, že podle čl. 228 obch. z. členové představenstva mají býti ihned po svém ustanovení ohlášení k zápisu do obchodního rejstříku, kteréž ustanovení vztahuje se i na odštěpné závody, jak i literatura se shoduje. Představenstvo, zde podle stanov správní rady, jest neobmezeným zástupcem společnosti, obmezení časová i co do působnosti jsou neplatná, proto nově zvolený X., jako člen představenstva je oprávněn zastupovati i filiálku a jako takový musí býti zapsán do obchodního rejstříku odštěpného závodu.

Rekursu nebylo vyhověno. Důvody:

Nafikané usnesení jest zcela správně odpovídajíc plně zákonu. Podle čl. 227 obch. z. musí každá akc. společnost míti představenstvo, jež ji zastupuje na soudě i mimo soud a podle čl. 228 obch. z. musí, kdo je členem představenstva, ihned, jakmile byl ustanoven, ohlášen býti k obchodnímu rejstříku.

Tomuto požadavku bylo při zápisu filiálky vyhověno. Že každá změna musí býti k obchodnímu rejstříku opovězena, plyne zcela zřejmě z ustanovení čl. 228 obch. z. a musí tato změna, jak v povaze věci leží, nejen u hlavního závodu, ale i u každého pobočního závodu býti opovězena.

Dovolání se k § stanov, podle kterého má správní rada právo zříditi pobočný závod, stanoviti znění firmy a způsob znamenání toho kterého závodu s poukazem k tomu, že nově zvolený člen správní rady není oprávněn znamenati filiálky,

o kterou jde, jest vratké, neboť tím, že správní rada má právo zapsati poboční závody, stanovití znění jich firem a způsob známění firmy toho kterého pobočního závodu, nenabyla správní rada práva měniti ustanovení zákona o představenstvu a povinnosti opovědi jeho k zápisu do obchodního rejstříku, jak ustanovuje to čl. 227 a 228 obch. z.

Dovolávacímu rekursu nebylo vyhověno s poukazem na správnost důvodů a nedostatek podmínek § 16 cis. pat. z 9. srpna 1854 č. 208 ř. z. s dodatkem, že ani předpisy poplatkové, na něž poukazoval dovolatel, co by tím vzešlo marných výdajů při velkém počtu filiálek, nemohou mít vlivu na použití základních zásad obchodního zákona. —er.

I postup pohledávky provedený jen za účelem zajištění cedentu cessionářem poskytnuté zápujčky jest platným a debitor cessus nemůže namítati, že postup stal se jen na oko.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu ze 4. listopadu 1924 Rv I. 1235/24. Krajský soud v Chebu Cg III. 307/23.)

Zalovaní byli ve všech stolicích odsouzeni zaplatiti žalobyni jako cessionáře postoupenou jí pohledávku. Důvody III. stolice:

Dovolatelé vytýkají, že postup stal se na oko, jelikož sloužil jen k zajištění za poskytnutou zápujčku. Spočíval-li důvod postupu, jak míní nižší soudy, v tom, že proveden byl za úplaty tedy kupem za nominální cenu pohledávky, nebo jen, jak míní dovolatelé, k zajištění za poskytnutou zápujčku, je pro účinnost postupu samého nerozhodno. Stačí, je-li tu platný důvod převodu. Za takový nutno uznati i důvod zajištění. Vždyť § 10 konk. ř. a § 10 vyr. ř. uznávají výslovně za důvod nabytí vlastnictví pohledávky i důvod zajišťovací. To pro postup uznávala již i před tím praxe, z jejíž potřeby vytrysklo právě ustanovení § 10 konk. i vyr. řádu. Při postupu pohledávky k zajištění nejde také o právní jednání na oko. Úmyslem strany není nepřevéstí vskutku pohledávku a neučiniti postupníka věřitelem a předstíratí jen tento převod nebo postup. To strany zamýšleti nemusí, jejich úmysl směřuje prostě k tomu, aby věřitel postupem nabyl jistoty pro pohledávku svou.

Není proto pro řešení sporu rozhodno, zda postup stal se za účelem zajištění zápujčky, či za účelem převodu pohledávky za smluvnou úplatu, protože v obou případech má postup platný zákonem uznávaný důvod a není pro vadnost důvodu neplatným. Důvod postupu, je-li tento platným, týče se jen poměru mezi postupitelem a postupníkem, nikoli však poměru obou k dlužníku.

Dr. Kasper.

Vnese-li se do společnosti s ručením omezeným jako věcný vklad nemovitost, vyžaduje toho valná dispozice tímto vkladem, aby již ve smlouvě společenské obsažena byla intabulační klausule ohledně nemovitosti té, aby již na základě jejím mohli ihned býti povolen vklad vlastnictví pro společnost.

(Rozhodnutí nejvyššího soudu z 31. prosince 1924 R I 1046/24.)

Vrchní soud vyhověl stížnosti české finanční prokuratury a změnil usnesení první stolice zápis společnosti s ruč. obm. do obchodního rejstříku povolující v ten rozum, že uložil společnosti dotyčné, aby v určité lhůtě vykážala, že pro ni na nemovitost do společnosti vnesenou vloženo bylo právo vlastnické, jinak by po marném uplynutí této lhůty z rejstříku obchodního byla vymazána.

Důvody: Jak z povahy věci plyne, předpokládá volná dispozice nemovitostmi, do společnosti vnesenými, knihovni vlastnictví na nemovitém věcném vkladě a při nejmenším vyžaduje dispozice tato, by již ve smlouvě společenské obsažena byla intabulační klausule ohledně nemovitosti tvořící věcný přínos.

Prohlášení jednatelů ve smyslu § 10 zák. ze 6. března 1906 č. 58 ř. z., v odpovědi obsažené, mělo tudíž býti doloženo ve směrech právě naznačených. Poněvadž se tak nestalo, jest nutno, aby tento nedostatek byl napraven, dlužno tedy, když společnost již zapsána jest, vykážati, že knihovní vlastnictví pro společnost k nemovitosti do společnosti vnesené bylo zapísáno.

Dovolacímu rekursu nebylo vyhověno.

Důvody: Jak již rekursní soud správně uvedl, předpokládá volná dispozice nemovitostmi do společnosti vnesenými (§ 10 zák. ze 6. března 1906 č. 58 ř. z.) knihovní vlastnictví těchto nemovitostí.

Na to mělo býti již pamatováno ve smlouvě společenské, která měla obsahovati příslušné prohlášení jednatelů, aby mohli býti na jejím základě povolen vklad práva vlastnického k vneseným nemovitostem pro společnost.

Byla-li společnost přes to, že se tak nestalo, zapsána do obchodního rejstříku, jest plně odůvodněn příkaz k dodatečné nápravě ve smyslu usnesení rekursního soudu, od níž byl učiněn závislým zápis společnosti do obchodního rejstříku.

Usnesení rekursního soudu hovoří tedy stavu věci i zákonu.

—er.

Dr. Jan Slaměnik. Jest nám opět zaznamenati smutnou zprávu, že zemřel pan notář Dr. Jan Slaměnik v Litovli, člen ústředního výboru našeho spolku. — Zesnulý kolega byl velice činným v našem spolku, byl nám zejména nápomocen v akci, kterou jsme podnikli u poslanců Národního shromáždění, když jednalo se o důležitá opatření směřující proti našemu stavu.

Dr. Slaměnik byl znamenitým řečníkem, velice nadaným právníkem a milým kolegou, jehož vždy budeme vděčně vzpomínati. — Odešel nám poměrně v mladém věku 49 let, ve věku, v kterém se mohl ještě účinně uplatnit ve prospěch našich zájmů stavovských.

Budiž čest jeho památce.

Zákon o poplatcích. Dne 7. dubna t. r. vyhlášen byl ve Sb. z. a nař. zákon ze dne 3. dubna 1925 č. 54 o některých změnách ustanovení o poplatcích a kolecích. Jakmile Spolek náš se dozvěděl, že vládní návrh tohoto zákona jest podán, podal spolu s notářskou komorou pražskou odůvodněný protest ministerstvu financí, všem poslaneckým klubům jakož i rozpočtovému a ústavnímu výboru poslanecké sněmovny i dožadoval se toho, aby taxa za jmenování notářem, jež navrhována byla na 500 Kč, byla snížena na tutéž výši, jako za zápis advokátů do seznamu, t. j. na 200 Kč a aby kolek za superlegalisace byl ponechán v dosavadní výši na místě navrhovaných 10 Kč. Protest náš měl za následek, že taxa notářská zůstala při navrhovaných 500 Kč, za to taxa za zápis advokátů do seznamu zvýšena ze 200 Kč na 500 Kč na místě, aby naše taxa byla snížena na navrhovanou míru 200 Kč jako pro advokáty. Kolek za superlegalisaci snižen na 5 Kč. — K našemu dalšímu návrhu, aby zavedeny byly poplatky soudní, zejm. z legalisací a vidmací ve stejné výši jako jsou poplatky notářské, nebylo v poslanecké sněmovně přihlíženo, avšak, jak se dovídáme, zásluhou pana senátora a sekčního šefa Dra Karase usnesl se senát, že mají býti zavedeny soudní poplatky za legalisace v téže výši, jako jsou poplatky notářské.

Osnova zákona o vzorcích. Vláda připravuje nový zákon o vzorcích. Dle této osnovy mají býti k zastupování před patentním úřadem a patentním soudem ve věcech vzorových oprávnění finanční prokuratura, advokáti, patentní zástupci a civ. technikové. Jakmile jsme se o tom dozvěděli, podala ihned notářská komora v Praze spolu se Spolkem na ministerstvo obchodu pamětní spis, v němž se dožadujeme toho, aby také notář mohl zastupovati ve věcech vzorových.

Cenný dar. Paní Eugenie Bařková, vdova po zemřelém prezidentu Dru Bařkovi, darovala našemu Spolku jeho právnickou knihovnu. Seznam darovaných knih jest vyložen v notářské komoře pražské. Stechetné dárkyni byl vzdán písemný dík. Doufáme, že čin její dojde následování v podobných případech.

Zastupování státu. Česká finanční prokuratura zaslala presidium notářské komory pražské rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 7. ledna 1925, jímž bylo jasné určeno výlučné právo zastupovací finančních prokuratur jak pro stát, tak i ohledně jmění organizací, jež jsou se státem v souvislosti.

Nejvyšší soud odvolává se při tom na § 1. a 2. služ. instrukce pro finanční prokuraturu, dle nichž přísluší pouze finanční prokuratuře služební úkol a tudíž i povinnost, zastupovati stát i fondy ze státních peněz, byť i jen částečně nadané. Důsledkem toho prohlásil za neplatnou smlouvu námezdní a zmocňovací, uzavřenou mezi Státním obilním ústavem a advokátem, kterouž tomuto advokátu udělena plná moc zastupovací a plná moc k provádění různých právních prací. Nejvyšší soud v případě tomto zrušil souhlasná rozhodnutí obou nižších stolic, které smlouvu zmocňovací uznaly za platnou.

Měsíční schůze odboru »Praha« odbyvána dne 28. března. Z programu odpadla přednáška kolegy Engelthalera, poněvadž